

Hà Nội, ngày 15 tháng 6 năm 2023

Số: NNHM-03/TAYN/TTUD

**BẢN TIN DỰ BÁO KHÍ TƯỢNG THỦY VĂN
PHỤC VỤ NÔNG NGHIỆP KHU VỰC TÂY NGUYÊN
THỜI HẠN MÙA
(Từ tháng 6/2023 đến tháng 8/2023)**

1. Tình hình khí tượng thủy văn nông nghiệp trong 02 tháng qua

Trong tháng 4/2023, độ ẩm không khí trung bình trong khu vực dao động trong khoảng 68 - 77%; Tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng dao động trong khoảng 362 - 593°C; Bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 95 - 100mm; Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tháng dao động trong khoảng 6 - 108mm; Nhiệt độ tối cao trung bình từ 27 - 34°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 16 - 23°C, nhiệt độ trung bình tại khu vực Tây Nguyên phổ biến cao hơn TBNN (trung bình nhiều năm) từ 0,5-1,0°C. Tổng lượng mưa thấp hơn so với TBNN cùng thời kỳ từ 70-100%.

Trong tháng 5/2023, độ ẩm không khí trung bình trong khu vực dao động trong 73 - 83%; Tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng dao động trong khoảng 357 - 579°C; Bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 95 - 100mm; Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tháng dao động trong khoảng 117 - 123mm; Nhiệt độ tối cao trung bình từ 26 - 33°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 16 - 24°C, nhiệt độ trung bình tại khu vực Tây Nguyên phổ biến cao hơn TBNN (trung bình nhiều năm) từ 0,5-1,0°C. Tổng lượng mưa thấp hơn so với TBNN cùng thời kỳ từ 20 - 50%.

Trong tháng 4, Khu vực Tây Nguyên đã xảy ra 03 trận dông lốc, mưa đá vào các ngày: ngày 06/4 và 11/4 tại huyện Di Linh, tỉnh Lâm Đồng; ngày 12/4 tại xã Chợ Long, huyện Kong Chro thuộc tỉnh Gia Lai. Ngoài ra, ngày 14 và 15/4 tại Gia Lai có mưa giông kèm theo gió lốc; ngày 22/4 tại Đắk Lắk có mưa lớn kèm lốc xoáy và ngày 25/4 tại Kon Tum có mưa đá kèm theo gió lốc, ngày 25/4 tại Kon Tum có mưa đá kèm theo gió lốc; từ 21-23/4 tại tỉnh Gia Lai đã xảy ra mưa dông kèm theo lốc xoáy, mưa đá, sét và gió giật mạnh; từ ngày 23-24/4, mưa dông kèm lốc, sét xảy ra tại các tỉnh Kon Tum, Lâm Đồng. Tháng 5, khu vực Tây Nguyên đã xuất hiện các đợt mưa diện rộng vào các ngày 08 – 16/5 và từ 20 – 30/5. Nắng nóng diện rộng xảy ra từ ngày 04 – 07/5 (Nguồn: Trung tâm DB KTTV QG).

Bảng 1: Tình hình khí tượng nông nghiệp trong 02 tháng qua

Yếu tố	Thời gian	
	Tháng 4/2023	Tháng 5/2023
Độ ẩm không khí (%)	68 - 77	73 - 83
Nhiệt độ tối cao (°C)	27 - 34	26 - 33
Nhiệt độ tối thấp (°C)	16 - 23	16 - 24
Tích ôn hữu hiệu (°C)	362 - 593	357 - 579
Mưa hữu hiệu (mm)	6 - 108	117 - 123
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	95 - 100	95 - 100

Thời kỳ này, thời tiết khu vực Tây Nguyên đang trong giai đoạn chuyển mùa, ngày 14 và 15 tại Gia Lai có mưa giông kèm theo gió lốc đã gây ảnh hưởng hư hại, đổ ngã một số diện tích cao su, sầu riêng, điều; ngày 22/4 tại Đắk Lắk có mưa lớn kèm lốc xoáy và ngày 25/4 tại Kon Tum có mưa đá kèm theo gió lốc đã gây ảnh hưởng hư hại, đổ ngã một số diện tích cao su, sầu riêng, điều; từ 21-23/4 tại tỉnh Gia Lai đã xảy ra mưa dông kèm theo lốc xoáy, mưa đá, sét và gió giật mạnh làm lúa và hoa màu bị gãy, đổ, hư hại; từ ngày 23-24/4, mưa dông kèm lốc, sét xảy ra tại các tỉnh Kon Tum, Lâm Đồng đã làm hoa màu bị gãy đổ, cây sầu riêng bị rụng trái, từ ngày ngày 07 - 08/5/2023 khu vực xảy ra mưa dông, lốc, mưa đá và gió giật mạnh đã làm nhiều diện tích hoa màu, cây ăn quả, cây công nghiệp tại tỉnh Đắk Lắk, Lâm Đồng bị gãy đổ, thiệt hại.

Ngoài ra, khu vực có nắng nóng, độ ẩm tương đối thấp, mưa vừa, mưa to cục bộ vài nơi đã ảnh hưởng đến quá trình hãm nước nhằm phân hóa mầm hoa cho hồ tiêu, đồng thời, bệnh chết nhanh, chết chậm và tuyến trùng rễ hại trên cây hồ tiêu. Chênh lệch nhiệt độ ngày và đêm lớn dẫn đến cây ăn quả bị sốc nhiệt gây rụng quả. Đồng thời, thời tiết trong tháng 4 thuận lợi cho bọ trĩ, sâu năn, bệnh đạo ôn lá, ốc bươu vàng...hại nhẹ trên lúa Hè Thu trà sớm; chuột gây hại lúa Hè Thu sớm giai đoạn mạ - đẻ nhánh, mức độ hại phổ biến nhẹ - trung bình; bọ xít muỗi gây hại trên cà phê chè ở Lâm Đồng; bọ cánh cứng tiếp hại trên cây cà phê ở Kon Tum, Đắk Lắk; rệp sáp, rệp vảy, bệnh khô cành, khô quả, mọt đục quả, bệnh thán thư, bệnh gỉ sắt,... gây hại cục bộ

2. Dự báo

Trong 03 tháng tới, nhiệt độ tối cao trung bình từ 22-33°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 19-25°C; tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng 6 dao động trong khoảng 369 - 582°C; trong tháng 7 dao động trong khoảng 342 - 576°C; trong tháng 8 dao động trong khoảng 573 - 593°C.

Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tháng 6 dao động trong khoảng 101 - 106mm; trong tháng 7 dao động trong khoảng 101 - 106mm, trong tháng 8 dao động trong khoảng 31 - 151mm.

Độ ẩm không khí 03 tháng tới dao động trong khoảng 77-95%. Lượng bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 96-103mm. Mức độ đáp ứng nước cho cây trồng về cơ bản được đảm bảo (cao hơn từ 2 - 43% so với nhu cầu), sang tháng 8 cục bộ có nơi mức độ đáp ứng nước cho cây trồng không đảm bảo, thiếu hụt có thể lên đến 71%.

Tháng 6, nhiệt độ trung bình Khu vực phổ biến ở mức cao hơn từ 0,5 – 1,0°C, có nơi cao hơn so với TBNN cùng thời kỳ; tổng lượng mưa ở Tây Nguyên ở mức thấp hơn so với TBNN cùng thời kỳ từ 5 -20%. Trong tháng 6 xuất hiện nhiều ngày mưa rào và dông, tiếp tục đề phòng các hiện tượng dông, lốc, sét, mưa đá. Tại Buôn Ma Thuột (Đắk Lắk) nhiệt độ trung bình dao động trong khoảng từ 24,5 – 25,5°C, lượng mưa dao động từ 190 – 290mm. Sang tháng 7, Nhiệt độ trung bình khu vực Tây Nguyên phổ biến cao hơn ở mức 0,5°C, có nơi cao hơn so với TBNN cùng thời kỳ; tổng lượng mưa ở Tây Nguyên ở mức cao hơn so với TBNN cùng thời kỳ từ 5 -10%. Trong tháng 7, gió mùa Tây Nam ở phía Nam nhiều khả năng gây ra nhiều ngày có mưa rào và dông ở khu vực Tây Nguyên, cục bộ có ngày xuất hiện mưa dông mạnh kèm mưa lớn, mưa tập trung nhiều vào thời điểm chiều tối; tiếp tục đề phòng các hiện tượng dông, lốc, sét, mưa đá. Tại Buôn Ma Thuột (Đắk Lắk) nhiệt độ trung bình dao động trong khoảng từ 24,5 – 25,5°C, lượng mưa dao động từ 220 – 320mm cho cả thời kỳ. Tháng 8, Nhiệt độ trung bình khu vực Tây Nguyên phổ biến ở mức cao hơn ở mức 0,5°C, có nơi cao hơn so với TBNN cùng thời kỳ; tổng lượng mưa ở Tây Nguyên ở mức xấp xỉ so với TBNN cùng thời kỳ. Trong tháng 8 gió mùa Tây Nam nhiều khả năng gây ra nhiều ngày có mưa rào và dông ở khu vực Tây Nguyên, cục bộ có ngày xuất hiện mưa dông mạnh kèm mưa lớn, mưa tập trung nhiều vào thời điểm chiều tối; tiếp tục đề phòng các hiện tượng dông, lốc, sét, mưa đá. Tại Buôn Ma Thuột (Đắk Lắk) nhiệt độ trung bình dao động trong khoảng từ 24,5 – 25,5°C, lượng mưa dao động từ 230 – 330mm cho cả thời kỳ (Nguồn: Trung tâm Dự báo KTTV Quốc gia).

Bảng 2: Dự báo các đặc trưng khí tượng nông nghiệp tại khu vực

Yếu tố	Thời gian		
	Tháng 6/2023	Tháng 7/2023	Tháng 8/2023
Độ ẩm không khí (%)	77 - 93	78 - 95	84 - 91
Nhiệt độ tối cao (°C)	24 - 32	22 - 32	31 - 33
Nhiệt độ tối thấp (°C)	19 - 25	19 - 24	24 - 25
Tích ôn hữu hiệu (°C)	369 - 582	342 - 576	573 - 593
Mưa hữu hiệu (mm)	101 - 106	101 - 106	31 - 151
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	96 - 101	96 - 101	103 - 103
Cân bằng nước (%) (Cây trồng hàng năm)	2%	2%	-71 ÷ 43%

Cây cà phê chủ yếu trong giai đoạn quả non - nuôi quả. Thời kỳ này cần cung cấp đầy đủ dinh dưỡng và điều tiết ánh sáng cho phù hợp để cây nuôi quả, hạn chế tình trạng rụng quả non. Toàn thời kỳ, khu vực có mưa, mức độ đáp ứng nước cho cây trồng được đảm bảo, khả năng cao hơn so với nhu cầu khoảng 2 – 43%. Tuy nhiên, lượng mưa phân bố không đồng đều, tháng 8 một số nơi trên khu vực mức độ đáp ứng nước cho cây trồng vẫn chưa được bảo đảm (thiếu hụt có thể lên đến 71% so với nhu cầu). Thời điểm này, các loại dịch hại đặc biệt là nấm bệnh tấn công mạnh trên cây cà phê. Vì vậy, việc chăm sóc cà phê vào mùa mưa hết sức quan trọng, nhằm hạn chế tối đa rụng quả cà phê, giúp cây cà phê nhanh chóng phục hồi và nuôi dưỡng quả non tốt. Người dân, cần khơi thông mương rãnh kịp thời thoát nước khi có mưa to, tuyệt đối không để nước đọng dưới gốc mở đường cho nấm khuẩn phát sinh gây hại. Ngoài ra, những khu vực không có mưa, mức độ đáp ứng nước cho cây trồng vẫn chưa được bảo đảm, người dân cần lưu ý, chủ động nguồn nước, tưới nước đầy đủ cho cây sinh trưởng và phát triển. Thời kỳ này, chú ý bổ sung phân bón đầy đủ, lưu ý bón theo nguyên tắc 5 đúng: Đúng loại phân, đúng liều lượng, đúng tỷ lệ, đúng thời điểm và đúng phương pháp, đồng thời triển khai các biện pháp phòng trừ sâu bệnh có khả năng phát sinh gây hại trên cây cà phê như: bệnh nấm hồng, bệnh gỉ sắt, rệp, mọt đục quả...

Rau màu phổ biến trong các giai đoạn sinh trưởng và phát triển. Giai đoạn tới, khu vực Tây Nguyên dự báo có mưa rào, cục bộ có mưa vừa - mưa to (mưa to tập trung vào chiều và tối), mức độ đáp ứng nước cho cây trồng về cơ

bản được đảm bảo, có thể cao hơn so với nhu cầu lên đến 43%, do đó, người dân cần khơi thông mương rãnh, lên luống cao để giúp thoát nước nhanh, không để ngập gây đổ ngã, thối rễ, chết cây và tạo điều kiện cho sâu bệnh phát sinh, phát triển và gây hại. Thời kỳ này cần thường xuyên tỉa bỏ bớt chồi, nhánh vô hiệu; bấm ngọn để cây ra các nhánh phụ nhằm hạn chế chiều cao tránh đổ ngã; cắt bỏ các lá già, lá bị sâu bệnh, lá sát mặt đất tạo độ thông thoáng cho vườn rau. Ngoài ra, do lượng mưa phân bố không đồng đều, trong tháng 8 vài nơi mức độ đáp ứng nước cho cây trồng chưa được đảm bảo, thiếu hụt có thể lên đến 71%. Người dân cần theo dõi thời tiết, bổ sung nước cho rau màu nếu thời tiết không mưa, đảm bảo cho rau màu sinh trưởng và phát triển ổn định. Đồng thời, chú ý triển khai các biện pháp phòng trừ hiệu quả một số loại sâu bệnh có khả năng phát sinh gây hại như: bệnh sương mai, bệnh thối nhũn (do vi khuẩn gây ra), đốm lá...gia tăng trong mùa mưa.

Tin phát ngày: 15/6/2023

Thời gian ban hành bản tin tiếp theo: ngày 15/8/2023

**Người chịu trách nhiệm
ban hành bản tin**

Phạm Thị Kim Phụng